

A JÖVŐ NEMZEDÉKEK SZÓSZÓLÓJÁNAK KÖZLEMÉNYE
A BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉG NEMZETKÖZI NAPJA
ALKALMÁBÓL
(2024. május 22.)

„A természet csodálatos, és ha nem vagyunk óvatosak, elveszítjük mindazt, ami oly sokáig tartott, hogy kialakuljon” – Sir David Attenborough

Dr. Bándi Gyula, a jövő nemzedékek szószólója a biológiai sokféleség nemzetközi napja alkalmából az élővilág változatosságának megőrzésére, a kellő hatékonyságú biodiverzitás-védelmi tervek elfogadásának és végrehajtásának fontosságára hívja fel a figyelmet.

A Biológiai Sokféleség Egyezmény (COP) 15. konferenciájának lezárásaként 196 ország elfogadta a Kunming-Montreal Globális Biodiverzitási Keretrendszer, amelyet ma már „Biodiverzitás Tervnek” is neveznek. Az Egyezmény Titkársága az ebben foglalt célok – különösen a természetközeli élőhelyek további elvesztésének, a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása és visszafordítása – megvalósítása, a cselekvési tervek kidolgozása fontosságát helyezi az idei évi kampány középpontjába. Ennek megfelelően a 2024. évi biodiverzitás világnap jelmondata: „Légy része a Tervnek”.

A globális és uniós célokra építve alakította ki hazánk is a nemzeti biodiverzitás stratégiáját, amely olyan témákat helyez előtérbe, mint a védelemben részesülő területek hálózatának megőrzése, a természetes és természetközeli ökoszisztémákat károsító inváziós idegenhonos fajok visszaszorítása, illetve a fenntartható mező-, erdő-, vad- és halgazdálkodás. A jelenleg elfogadott hazai biodiverzitás-védelmi terv kiemelt feladatai közé tartozik továbbá a beporzók csökkenésének megállítása, az ökoszisztémák klímaváltozással szembeni ellenálló képességének javítása, a zöld infrastruktúra hálózat elemeinek fejlesztése, illetve a biodiverzitást veszélyeztető szennyezések mérséklése.

A biológiai sokféleség – vagy biodiverzitás – az élővilág változatosságát jelenti. Minden faj elidegeníthetetlen joga a fennmaradás, továbbá a bolygónkon élő valamennyi faj nélkülözhetetlen az ökoszisztémák egészségének és funkcióinak megőrzéséhez is. Sok esetben vannak olyan kulcsfajok, amelyek kritikus szerepet játszanak az ökoszisztémákban, segítik más fajok fennmaradását, kedvező hatást gyakorolva az élőhelyekre. Hangsúlyoznunk kell azonban, hogy legtöbbször az egész életközösség, annak minden eleme a legapróbbtól a leghatalmasabbig, egy komplex rendszer része, amely biztosítja az élővilág fennmaradását, valamint az emberi létszükségletek alapjait is. Tekintettel arra, hogy jövőnk és jólétünk is jelentős mértékben függ a biológiai sokféleségtől, kulcsfontosságú, hogy megtegyünk mindent a biodiverzitás – amely az Alaptörvényben is rögzített, a nemzet közös örökségébe tartozó érték – védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése érdekében. A biológiai sokféleség csökkenésének megállítása, illetve a biodiverzitás növelése jelentős mértékű társadalmi és gazdasági haszonnal is jár azáltal, hogy biztosítja az emberi egészséget és jólétet, ezen túlmenően a tartós gazdasági növekedés feltételeit.

A szószóló a mai napon arra hívja fel a figyelmet, hogy határozottabb fellépésre van szükség a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzések eléréséhez. Különösen fontos lenne, hogy az Unió tagállamai – köztük Magyarország – az eddigi stratégiai szintű elvárások mellett elfogadjanak egy jogi kötőerővel bíró, mindenki által kötelezően alkalmazandó uniós rendeletet a biodiverzitás védelméről, az élőhelyek helyreállításáról, aktív természetvédelmi beavatkozásokról.

Mindannyian – a döntéshozók, a kormányzat, a helyi közösségek, a civil szervezetek, a vállalkozások és az egyének – legyünk része a Tervnek, minden szinten vegyünk részt az élővilág sokszínűségének fenntartásában!